

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.8(128).23

Максимчук Б. А.
професор, доктор педагогічних наук,
професор кафедри фізичної культури, біології та основ здоров'я,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Овчарук В. В.
кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри фізичного виховання,
Вінницький національний технічний університет

Галайдюк М. А.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання,
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського

Литвиненко В. А.
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Башавець Н. А.
завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін,
доктор педагогічних наук, професор
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського

Кахіані Ю. В.
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет".

Худицька Х. М.
аспірант кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту
Державний вищий навчальний заклад "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"

Овчарук В. Г.
старший викладач кафедри фізичного виховання, Вінницький національний технічний університет

МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНФРАСТРУКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Перехід на 12-річну систему освіти зумовлений зростанням суми знань, які потрібно набутися учням у рамках їхньої шкільної підготовки. Це вимагає перегляду ставлення до проведення регулярних спортивно-масових заходів. Збільшення розумового навантаження для повноцінного сприйняття навчального матеріалу може бути досягнуто за умови регулярних занять спортом, потяг до яких має бути сформований в учнів уже в початкових класах. Виважене поєднання фізичних вправ і розумової праці дає можливість посилити загальне навантаження в обох сферах діяльності. Успішність учнів у своєму оздоровленні щонайбільше залежить від рівня концентрації їхньої уваги, яка досягається поєднанням на уроках навчального навантаження з легкими фізичними вправами, що сприяє активному відпочинку й поліпшенню загального рівня в сприйнятті навчального матеріалу. Таким чином, уміння вчителів початкових класів забезпечувати проведення учнями спортивно-масової роботи прямо й активно впливає на результативність навчання у початковій школі загалом. Спортивно-масова робота в початковій школі є важливою формою занять в системі фізичного виховання учнів. Вона організовується і проводиться відповідно до загальної мети і завдань фізичного виховання, сприяє спрямованому розвитку фізичних і психічних властивостей особистості молодших школярів. Як і уроки фізичної культури й організовані заняття фізичними вправами в режимі дня, спортивно-масова робота має свої специфічні завдання, отже, вона сповнена конкретним змістом, виконує важливі функції в системі фізичного виховання молодших школярів. За допомогою різних форм спортивно-масової роботи розв'язуються завдання із задоволення потреб молодших школярів у регулярних заняттях і у виявленні свого фізичного потенціалу в змаганнях.

Максимчук, Б. А., Овчарук В. В., Галайдюк Н. А., Литвиненко В. А., Башавець Н. А., Кахіані Ю. В., Худицька Х. М., Овчарук В. Г. Модернізація інфраструктури національної системи фізичного виховання. Перехід на 12-літню систему освіти зумовлений зростанням суми знань, які потрібно набутися учням у рамках їхньої шкільної підготовки. Це вимагає перегляду ставлення до проведення регулярних спортивно-масових заходів. Збільшення розумового навантаження для повноцінного сприйняття навчального матеріалу може бути досягнуто за умови регулярних занять спортом, потяг до яких має бути сформований в учнів уже в початкових класах. Виважене поєднання фізичних вправ і розумової праці дає можливість посилити загальне навантаження в обох сферах діяльності. Успішність учнів у своєму оздоровленні щонайбільше залежить від рівня концентрації їхньої уваги, яка досягається поєднанням на уроках навчального навантаження з легкими фізичними вправами, що сприяє активному відпочинку й поліпшенню загального рівня в сприйнятті навчального матеріалу. Таким чином, уміння вчителів початкових класів забезпечувати проведення учнями спортивно-масової роботи прямо й активно впливає на результативність навчання у початковій школі загалом. Спортивно-масова робота в початковій школі є важливою формою занять в системі фізичного виховання учнів. Вона організовується і проводиться відповідно до загальної мети і завдань фізичного виховання, сприяє спрямованому розвитку фізичних і психічних властивостей особистості молодших школярів. Як і уроки фізичної культури й організовані заняття фізичними вправами в режимі дня, спортивно-масова робота має свої специфічні завдання, отже, вона сповнена конкретним змістом, виконує важливі функції в системі фізичного виховання молодших школярів. За допомогою різних форм спортивно-масової роботи розв'язуються завдання із задоволення потреб молодших школярів у регулярних заняттях і у виявленні свого фізичного потенціалу в змаганнях.

которое достигается сочетанием на уроках учебной нагрузки с легкими физическими упражнениями, способствует активному отдыху и улучшению общего уровня в восприятии учебного материала. Таким образом, умение учителей начальных классов обеспечивать проведение учащимися спортивно-массовой работы прямо и активно влияет на результативность обучения в начальной школе в целом. Спортивно-массовая работа в начальной школе является важной формой занятий в системе физического воспитания учащихся. Она организуется и проводится в соответствии с общей цели и задач физического воспитания, способствует направленному развитию физических и психических свойств личности младших школьников. Как и уроки физической культуры и организованные занятия физическими упражнениями в режиме дня, спортивно-массовая работа имеет свои специфические задачи, следовательно, она полна конкретным содержанием, выполняет важные функции в системе физического воспитания младших школьников. С помощью различных форм спортивно-массовой работы решаются задачи по удовлетворению потребностей младших школьников в регулярных занятиях и в выявлении своего физического потенциала в соревнованиях.

Borys Maksymchuk, Vasyl Ovcharuk, Mykola Halaidiuk, Vitalina Lytvynenko, Natalia Bashavets, Yuliia Kakhiani, Khrystyna Khudytska, Vira Ovcharuk. Upgrade infrastructure of the national physical education system. *The transition to a 12-year education system is predetermined by the increase in the amount of knowledge that pupils need to acquire as part of their school preparation. This requires a review of the attitude towards holding regular sports events. An increase in the mental workload for the full perception of educational material can be achieved under the condition of regular sports, attraction to which should be formed among pupils already in elementary classes. A balanced combination of physical exercise and brainwork makes it possible to increase the common load in both areas of activity. The pupils' performance in their recovery depends as much as possible on the level of concentration of their attention, which is achieved by combining the learning load with light physical exercises during lessons, which contributes to active rest and improvement of the general level in the perception of educational material. Thus, the ability of primary school teachers to ensure that pupils conduct sports and mass work directly and actively affects the performance of the primary school as a whole. Sports and mass work in primary school is an important form of study in the system of physical education of pupils. It is organized and conducted in accordance with the general purpose and tasks of physical education, contributes to the development of the physical and mental personality of junior pupils. As physical education lessons and organized physical exercises in the day mode, sports and mass work has its own specific tasks, therefore, it is filled with specific content, performs important functions in the system of physical education of junior pupils. Tasks are unleashed on satisfying the needs of junior pupils in regular classes and in identifying their physical potential in competitions with the help of various forms of sports and mass work.*

Постановка проблеми. Поглиблення гуманізації системи освіти, її перехід від авторитарно-директивної педагогіки до особистісно зорієнтованого навчання й виховання передбачає значні інновації в реформуванні професійно-педагогічної підготовки вчителів початкової ланки освіти, її подальшого оновлення і вдосконалення.

Перехід на 12-річну систему освіти зумовлений зростанням суми знань, які потрібно набути учням у рамках їхньої шкільної підготовки. Це вимагає перегляду ставлення до проведення регулярних спортивно-масових заходів. Збільшення розумового навантаження для повноцінного сприйняття навчального матеріалу може бути досягнуте за умови регулярних занять спортом, потяг до яких має бути сформований в учнів уже в початкових класах. Виважене поєднання фізичних вправ і розумової праці дає можливість посилити загальне навантаження в обох сферах діяльності. Успішність учнів у своєму оздоровленні щонайбільше залежить від рівня концентрації їхньої уваги, яка досягається поєднанням на уроках навчального навантаження з легкими фізичними вправами, що сприяє активному відпочинку й поліпшенню загального рівня в сприйнятті навчального матеріалу. Таким чином, уміння вчителів початкових класів забезпечувати проведення учнями спортивно-масової роботи прямо й активно впливає на результативність навчання у початковій школі загалом.

Аналіз актуальних досліджень. Особливого значення в контексті нашого дослідження мають наукові праці, присвячені професійно-педагогічній і фізичній підготовці студентів у педагогічних ВНЗ [1-21]; основам організації СМР з населенням [22].

У контексті вимог до державних документів особливої актуальності набуває питання підготовки майбутніх фахівців, здатних компетентно розв'язувати завдання фізичного виховання школярів у різних організаційних формах [23,24]. Зокрема, особливої уваги потребує формування готовності студентів педагогічних навчальних закладів щодо якісного ведення СМР у школі.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні модернізації інфраструктури національної системи фізичного виховання молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. У вимірах сучасних уявлень про феномен фізичної культури її стосовно учнів можна сформулювати як оволодіння ними знаннями, вміннями і навичками активного використання базових цінностей фізичної культури для формування і вдосконалення їхнього фізичного, психічного та етичного здоров'я, виховання у школярів патріотичного усвідомлення його важливості для формування національної гідності громадян, їхньої безпеки і процвітання України.

Ураховуючи масштабність критично корисних перетворень у системі масового фізичного виховання дітей, підлітків і молоді, потрібно планувати достатньо тривалі терміни їх реалізації. Тому стратегія розвитку нової інфраструктури має передбачати його багатоетапний характер перебігу, реалізації тощо.

У контекстному забезпеченні якості навчально-тренувального і виховного процесу сутність науковомних технологій з фізичного виховання визначається [25]:

1) масштабами використання в ньому досягнень педагогічної й психологічної наук, суміжних галузей знань у

сфері культури управління процесом розвитку фізіологічного потенціалу того, хто навчається, – з опорою на фундаментальні закономірності його вікової еволюції для реалізації здоров'яформуючої функції масового фізичного виховання;

2) оперативністю засвоєння педагогами передових методів формування фізичної і спортивної культури, оволодіння ними цінностями здорового стилю життя;

3) рівнем забезпеченості місць занять діагностичним устаткуванням і використанням моніторингу психофізіологічного стану організму школярів під час фізичних навантажень на уроках фізичної культури, у форматі технологій спортивно орієнтованого фізичного виховання;

4) рівнем змісту заходів з медико-біологічного контролю за станом здоров'я учнів, педагогічної, соціально-психологічної і культурологічної оцінки їхньої поведінки та організації відповідних коректувальних дій.

Успішність експлуатації модернізованої інфраструктури національної системи фізичного виховання суттєво визначається її найважливішими складовими – науково-технологічним, програмним, нормативним і правовим забезпеченням, що у методологічному сенсі є виправданим, бо випереджає розвиток цих елементів структури вже на етапі формування технічних завдань проектувальниками. Разом з тим самими проектами має передбачатися можливість подальшого розвитку всіх елементів інфраструктури з урахуванням динамічності їхніх головних детермінантів – розвитку науки і технологій у сфері фізичного виховання.

Магістральним шляхом розвитку програмного, нормативного і правового забезпечення має стати приведення освітніх стандартів і нормативів у відповідність з новими можливостями високотехнологічного, особисто зорієнтованого фізичного виховання. Повинні бути істотно підвищені, водночас і вмотивовано диференційовані за індивідуальними і типологічними критеріями, нормативи фізичної підготовленості. Потрібно створити систему оцінок успішності в засвоєнні учнями початкових класів цінностей фізичної культури.

Модернізація правового забезпечення повинна сприяти прискореному освоєнню нових технологій фізичного виховання, усуненню з практики управління освітніми установами жорсткого регулювання і стандартизації змісту й обсягу навчального матеріалу. Доцільно забезпечити регламентацію мінімуму і максимуму кількості навчальних годин з предмета «фізична культура» в інтервалі від 3 до 6 при обов'язкових 3-разових заняттях на тиждень.

Умотивовано стримувану свободу вибору вчителем або вчителем-тренером засобів і методів фізичного виховання належить компенсувати розширенням арсеналу високотехнологічних модулів навчальних і тренуючих дій. Такі науково обґрунтовані та експериментально апробовані модулі мають стати основою для побудови ретельно збалансованого навчально-тренувального процесу на уроках фізичної культури в загальноосвітній школі.

Найбільшу перспективу у викладених вище вимірах у наш час мають спортивно орієнтовані форми фізичного виховання, які, однак, не повинні розглядатися як ідеальні, вичерпні, якими можуть ускладнюватися шляхи пошуку ще ефективніших педагогічних технологій і форм організації процесу фізичного виховання дітей, підлітків і молоді. Водночас принциповим є також те, що будь-якими технологіями, формами і напрямом змісту фізичного виховання повинна передбачатися реалізація процесу тренування як обов'язкової умови досягнення мети фізичного виховання в загальноосвітній школі.

Традиційна організація, зміст, форми й методи теоретико-методичної підготовки фахівців ще й дотепер не відповідають вимогам сьогодення, не забезпечують підготовки вчителя початкової школи як активної особистості, здатної працювати творчо, чим помітно не досягається ефективне функціонування національної системи фізичного виховання [26].

Розв'язання викладеної проблеми дослідники вбачають у переорієнтації всієї системи підготовки і перепідготовки вчителів, у створенні технології повноцінного фізичного та психічного розвитку студента [27-31].

Проблемою створення інноваційних та інформаційних технологій навчання у системі вищої фізкультурної освіти займаються [31-34]. Спираючись на наукові дослідження [35], [36], [37], [38], [39], можна стверджувати, що провідною умовою становлення професійної майстерності учителів фізичної культури є рівень сформованості в них професійно-педагогічної спрямованості особистості.

Більшість авторів пропонує здійснювати викладену вище методика в процесі професійної підготовки вчителів через формування творчої спрямованості на професію [40]; формування професійного ідеалу-зразка, якого обов'язково повинен дотримуватися кожен студент, бо цим посилюється його інтерес до вчительської професії [41].

Питання формування вмій студентів ВНЗ організувати спортивно-масову роботу висвітлюються в працях [42], та ін.

Проблема професійної педагогічної компетентності, а також рівні професійної педагогічної компетентності у студентів і критерії навчальної мотивації обґрунтовуються й характеризуються в дослідженнях [43].

Основні напрями формування готовності до роботи з фізичної культури визначено в наукових [44].

Уже досить повно визначена сутність, зміст і критерії оцінки готовності студентів до тренувально-педагогічної діяльності, вже окреслено вимоги до фахівця спортивного профілю, якими визначається його готовність до конкретної педагогічної діяльності, підвищення рівня готовності до неї, що й становить резерв для студентів в їхній професійно-педагогічній діяльності [45].

Теоретично обґрунтовані й експериментально підтверджені структура і зміст педагогічної самореалізації фахівця фізичної культури. Можливість цілеспрямованого формування готовності до педагогічної самореалізації у студентів ВНЗ вперше знайшла свій вияв і наукове осмислення в дослідженнях [45]. Але й дотепер ще немає моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масових заходів.

Для нашої дослідницької праці особливо актуальнішими були роботи, в яких професійну готовність виділено як об'єкт дослідження у сфері фізичної культури, визначено її структуру, розроблено підходи, пов'язані з

вимірюванням, діагностуванням, атестацією професійної діяльності вчителя до роботи з фізичної культури, запропоновано змістовні опрацювання цільових орієнтирів професійної підготовки фахівця в системі рівневої освіти.

Етапи підготовки студентів педагогічних ВНЗ до роботи з учнями за місцем проживання окреслено в працях [46]. Один із дослідників А.Граф – уже визначив шляхи підвищення ефективності підготовки вчителя до організації позашкільної спортивно-масової роботи. Розкриваючи ефективність такої підготовки, автор пропонує прийоми моделювання змісту, використання активних форм навчання та раннє залучення студентів до професійної практичної діяльності. Продовженням такого дослідження виступають шляхи підготовки студентів до роботи з учнями за місцем проживання – в дослідженнях [47].

О.Гаєвська розробила діагностичний інструментарій визначення рівня сформованості конструктивних і організаторських умінь майбутнього вчителя фізичної культури в процесі навчальної практики на заняттях у ВНЗ, способи організації й методику контролюючої системи навчання конструктивним умінням студентів, методику визначення підготовленості їх до самостійної діяльності під час педагогічної практики в школі [48].

У своїх дослідженнях Е.Медведева конкретизувала знання і вміння, які формуються на заняттях зі спортивно-педагогічного вдосконалення (СПВ), виявила недоліки наявної системи підготовки в рамках курсу СПВ, створила оптимальну методику професійної підготовки на заняттях із СПВ, засновану на використанні активних методів навчання і структуризації практичних завдань і занять із певної дисципліни [49].

Модель викладача у роботі з фізичної культури і спорту представлено в дослідженнях [50]. Створюючи модель вчителя фізичної культури, автор визначає потрібні для цього знання на сучасному етапі, окреслює спрямованість змісту занять з фізичного виховання, чим формує помітно деякі із завдань розвитку учнів. І. Носов визначив критерії оцінки результативності діяльності вчителя з фізичної культури і спорту, намітив умови ефективного проведення педагогічного процесу з фізичного виховання; виділив поняття "педагогічний талант" і розкрив професійні якості, його сутність, запропонував визначення педагогічної майстерності як реалії, котра набувається в процесі праці, розглянув й розкрив основи педагогічного такту. І. Носов уводить у науковий обіг поняття "емпатія" (бачення світу з погляду учня), пропонує емпатичні терміни, якими представлено педагогічний такт. Процес формування особистості професіонала в час його навчання у ВНЗ зумовлюється, з одного боку, синтезом здібностей, активністю та спрямованістю особистості, а, з іншого, – вимогами діяльності, яка детермінована особливостями її змісту, засобами й умовами організації. Виходячи з класичних теорій професійного розвитку особистості, в низці основних передумов професійного розвитку учителів початкової школи як організаторів спортивно-масової роботи потрібно виділити спрямованість особистості як провідний психологічний чинник його професійного життєвого шляху [51].

Дослідженням сутності й специфіки самовдосконалення як важливої умови формування професійно-педагогічної спрямованості особистості майбутніх учителів займалися [52]. Деякі автори окремо виділяють проблему формування соціальної зрілості вчителя. Стихійне формування її не дозволяє більшості майбутніх учителів досягти високого рівня професійної майстерності в організації спортивно-масової роботи. Низький рівень цього процесу характеризується невпевненістю у собі, відсутністю готовності брати на себе відповідальність за розв'язання того чи іншого педагогічного завдання і, зрештою, призводить до пасивної життєвої позиції. Формування соціальної зрілості майбутніх учителів початкової школи має стати одним із завдань їхньої фахової підготовки як організаторів спортивно-масової роботи [53].

А.Лігоцький повною мірою обґрунтував соціально-педагогічні умови розвитку різнорівневої системи підготовки фахівців [54]; [55] вивчали проблему педагогічної майстерності й педагогічного такту; [56] досліджували формування особистості студента в процесі навчальної діяльності; [57] займалася методикою формування окремих компонентів професійно-педагогічної спрямованості особистості; [58] досліджували проблему розвитку педагогічних здібностей; проблему формування педагогічних умінь і навичок досліджували [59].

Привертають до себе увагу й дослідження стосовно вдосконалення системи самостійної роботи студентів [60]. Значної уваги заслуговують праці, спрямовані на комплексно-конструкторські й системно-спрямовані технології навчання у вищих, середніх спеціальних фізкультурних навчальних закладах [61]. Приділяється увага питанням удосконалення системи контролю й управління навчально-виховним процесом підготовки вчителів до організації фізичної культури [62]; впровадженню комп'ютерних технологій у навчальний процес з дисципліни "фізична культура" приділено увагу в працях [63]. Проблема інтеграції й диференціації навчального процесу під час підготовки висококваліфікованих фахівців досліджували [64]. Деякі автори справедливо вважають, що у сучасній підготовці висококваліфікованих фахівців з організації спортивно-масової роботи важливого значення набуває індивідуальна диференціація навчання. Спостерігається зростання уваги до особистості майбутнього вчителя початкової школи, до максимального розкриття його обдарувань як організатора спортивно-масової роботи.

Перед вищою школою, особливо на факультетах підготовки вчителів початкових класів, ставиться завдання надати фізкультурному рухові студентства масового характеру, вдосконалити систему фізичного виховання, що у подальшому забезпечить зростання рівня організації спортивно-масової роботи у початковій школі.

Як відомо, розвиток творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя-тренера в початковій школі є фундаментальною умовою підвищення якості навчально-виховної роботи в сучасній загальноосвітній та професійній школі. Проблема підготовки вчителя початкових класів до педагогічної діяльності як до творчого процесу набуває особливої важливості і гостроти, бо рівнем розвитку знань, умінь і навичок визначається загальна культура людини, її професійна майстерність. Цим, однак, професійна майстерність не вичерпується, її природною складовою залишається творчість, яка проявляється в практичному мисленні [65].

Особистісний профіль успішного організатора спортивно-масової роботи в початковій школі

характеризується поєднанням в його психологічній структурі таких професійно важливих якостей, як вольовий педагогічний стиль керівництва, високий рівень інтелекту, помірна екстраверсія, вмотивована емоційна врівноваженість (емоційна стабільність), переважання внутрішнього "локусу контролю" (інтернальність). Успішні спортивні організатори у досліджуваній нами сфері демонструють тенденцію до сильної орієнтації на справу, на взаємини і на самих себе ("мотиваційний егоїзм") [66].

Висновки. У сучасних соціально-економічних умовах істотно змінилася державна політика у галузі вдосконалення фізичної культури населення країни, основною метою якої є створення умов для фізичного виховання учнів, молоді і населення в цілому, розвитку фізичної культури і спорту.

У нашому дослідженні фізична культура розуміється як процес і результат діяльності людини з перетворення своєї фізичної (тілесної) природи сутності; це сукупність матеріальних і духовних цінностей суспільства, які створюються й використовуються для фізичного вдосконалення людей.

Фізичне виховання ми розглядатимемо як елемент ширшої системи виховання, якою охоплюються естетичне, етичне, екологічне та інші компоненти формування гармонійно розвинутої особистості. Спортивно-масова робота – це організація і проведення масових спортивних заходів також і для населення з метою сприяння поліпшенню фізичної підготовленості, виявленню сильних спортсменів, пропаганді здорового способу життя, в основу якого покладено масові фізкультурні заходи і свята фізичної культури. Різне погіршення здоров'я населення уважається соціальною проблемою, яка викликана об'єктивними причинами: згортанням діяльності спортивних установ і організацій; недостатнім фінансуванням їх, відтоком висококваліфікованих фахівців з певної спортивної галузі; втратою у більшості населення цінностей власного здоров'я, фізичної культури і фізичного виховання; спрямованістю уроків фізичної культури в загальноосвітніх установах на щільність і на виконання фізичних нормативів, а не на теоретичне формування переконань здорового способу життя і визнання власного здоров'я як особистісної та соціальної цінності. Як відомо, для абсолютної більшості школярів основною формою організованих занять фізичними вправами є 3 уроки фізичної культури на тиждень, якими може забезпечуватися мінімум потрібного тижневого обсягу рухової активності. Тому проблема забезпечення належного рівня рухової активності школярів може успішно розв'язуватися тільки за умови масовості, розширення позакласної роботи з фізичної культури у школі, організації самостійних тренувальних занять учнів за місцем проживання.

Спортивно-масова робота в початковій школі є важливою формою занять в системі фізичного виховання учнів. Вона організовується і проводиться відповідно до загальної мети і завдань фізичного виховання, сприяє спрямованому розвитку фізичних і психічних властивостей особистості молодших школярів. Як і уроки фізичної культури й організовані заняття фізичними вправами в режимі дня, спортивно-масова робота має свої специфічні завдання, отже, вона сповнена конкретним змістом, виконує важливі функції в системі фізичного виховання молодших школярів. За допомогою різних форм спортивно-масової роботи розв'язуються завдання із задоволення потреб молодших школярів у регулярних заняттях і у виявленні свого фізичного потенціалу в змаганнях.

Література

1. Максимчук Б. А. Проблеми модернізації інфраструктури масового фізичного виховання молодших школярів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Вип. 17 / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. – Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. - С. 129-132.
2. Максимчук Б. А. Самостійні заняття фізичними вправами / Б. А. Максимчук // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування : зб. наук. пр. / Каф. теорії і методики спорту Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2008. – С. 51–58.
3. Максимчук Б. А. Підготовка майбутніх учителів початкових класів загальноосвітньої школи до організації спортивно-масової роботи з молодшими школярами // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – 2007. – № 3. - С. 30-35.
4. Максимчук Б. А. Підготовка до організації спортивно-масової роботи майбутніх учителів початкових класів як педагогічна проблема // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наукова монографія за редакцією проф. Єрмакова С.С. – Харків: ХДАДМ (ХХПІ), 2007. - С. 95-98.
5. Максимчук Б. А. Особливості методичної підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно-масової роботи // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування // Зб. наук. пр. – Вінниця: ВДПУ, 2007. - С 50-53.
6. Максимчук Б. А. Особливості планування спортивно-масової роботи майбутніми вчителями початкової школи // Фізична культура, спорт та здоров'я нації // Зб. Наук. пр. – Випуск 7 / Редкол.: К.П. Козлова (голова) та ін. - Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2006. - С. 345-349.
7. Максимчук Б. А. Структура педагогічної діяльності вчителів початкової школи з фізичного виховання // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). – №1. – Бердянськ: БДПУ, 2006. - С. 129-134. Фахове видання
8. Максимчук Б. А. Сутність готовності майбутнього вчителя початкової школи до професійної діяльності з фізичної культури // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – Випуск 45.-Київ. – 2006. - С. 52-59.
9. Максимчук Б. А. Черниш М. С. Методичні особливості підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно-масової роботи у процесі фізичного виховання // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування. // Збірник наукових праць. – Вінниця: ВДПУ, 2006. - С. 56-59.
10. Максимчук Б. А. Використання майбутніми вчителями початкової школи інноваційних технологій фізичного виховання // Педагогіка і психологія професійної освіти. № 5. – Львів. – 2006. - С.70-77.

11. Максимчук Б. А. Дефінітивний аналіз ключових понять спортивно-масової роботи // Проблеми освіти. Третій спец. випуск / Кол. авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Вінницький соціально-економічний інститут Університету «Україна», 2006. – С. 129-132.
12. Максимчук Б. А. Дидактична модель підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масової роботи // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Вип. 10. / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. - Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2006. – С. 383-387.
13. Максимчук Б. А. Ефективність дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масових заходів // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. – № 18. – Вінниця. – 2006. – С.56-59.
14. Максимчук Б. А. Основні знання й уміння учителя початкової школи для організації спортивно-масової роботи // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / Ред. кол.: Побірченко Н.С. (гол. ред.) та інші. - К.: Міленіум, 2005. - Випуск 11. - С. 42-46.
15. Максимчук Б. А. Професійно важливі якості особистості організатора спортивно-масової роботи в початковій школі // Науковий вісник ЧНУ. Збірник наукових праць. – Вип. 268. Педагогіка та психологія. – Чернівці: Рута, 2005. - С.110-115.
16. Максимчук Б. А. Професійно-педагогічна діяльність із фізичного виховання вчителя початкової школи // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування // Збірник наукових праць. – Вінниця: ВДПУ, 2005. - С. 15-17.
17. Максимчук Б. А. Спортивна спеціалізація, як метод підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно-масової роботи // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету / Серія: Педагогіка і психологія. – № 13. – Вінниця. – 2005. – С. 41-43.
18. Максимчук Б. А. Особливості організації та проблеми спортивно-масової роботи в школі 1-го ступеня // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Вип. 7. / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. - Київ-Вінниця: ТОВ фірма "Планер", 2005. - С. 98-102.
19. Максимчук Б. А. Особливості прояву негативних психічних станів у студентів // Фізична культура, спорт та здоров'я нації // Зб. наук. пр. – Випуск 5 / Редкол.: К.П. Козлова (голова) та ін. – Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2004. С. 435-439.
20. Браніцька Т. Р., Максимчук Б. А., Демченко І. І., Височан Л. М., Маляр О. І., Жаровська О. П., Семко М. І. Максимчук І. А. Професійні чинники підготовки вчителя початкової школи до організації спортивно-масової роботи / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 2 (122) 20. – 203 с. (С. 20-27)
21. Демченко І. І., Максимчук Б. А., Протас О. Л., Предик А. А., Височан Л. М., Плетеницька Л. С. Литвиненко В. А., Максимчук І. А. Структурне різноманіття педагогічних здібностей учителя початкової школи / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 2 (122) 20. – 203 с. (С. 40-47)
22. Сухорада Г.І. Спортивно-масова робота у вищих військових навчальних закладах (на прикладі курсантів-зв'язківців): Дис. ... канд. наук з фізич. вих. і спорту: 24.00.04. – К., 2003. – 167 с.
23. Каплінський В.В. Реалізація виховного потенціалу змісту педагогічних дисциплін // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. – Випуск 10. – Вінниця, 2004. – С. 131-135.
24. Шахов В.І. Причини недооцінки педагогіки, як навчального предмета, у підготовці майбутнього вчителя та шляхи їх подолання // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку руху «Спорт для всіх»: досвід, досягнення, тенденції»: Матеріали II Міжнар. наук-практ.конф., Тернопіль, 24-25 травня 2007 р. – Тернопіль, 2007. – Т. 1. – 71-76 с.
25. Бальсевич В.К. Инфраструктура высокоэффективного физического воспитания в общеобразовательной школе: методология проектирования и эксплуатации // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2004. – № 3. – С. 47-49.
26. Єфіменко П.Б. Педагогічні умови забезпечення різнорівневої професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури: Дис. канд. пед. наук: 13.00.04. – Харків, 2002. – 250 с.
27. Кузьміна Н.В., Реан А.А. Профессионализм педагогической деятельности. – СПб: Рыбинск, 1993. – 54 с.
28. Медвідь Ф.М. Гуманізація та гуманітаризація фізкультурної освіти та підготовки кадрів у контексті українського національного відродження // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк: Вежа, 1997. – С. 105-109.
29. Прохорова М.В. Теоретические и методические основы формирования управленческой компетентности специалистов по физической культуре и спорту в условиях высшего физкультурного образования: Автореф. дис...докт. пед. наук / ГДОИФК им. Лесгафта. – СПб., 1993. – 43 с.
30. Пфейфер Н.Э. Профессионально-педагогический потенциал специалиста по физической культуре и его формирование в условиях высшего педагогического образования: Автореф. дис...докт. пед. наук: 13.00.04. – СПб., 1996. – 39 с.

31. Шиян Б.М. Теоретико-методичні основи підготовки вчителів фізичного виховання в педагогічних навчальних закладах: Автореф. дис...докт. пед. наук: 13.00.04 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 1997. – 48 с.
32. Полякова И.В. Инновационный подход к профессиональной подготовке специалистов физической культуры и спорта // Физическая культура и спорт на рубеже тысячелетий: Материалы всероссийской научно-практической конференции / Под ред. Волкова В.Ю., Пономарёва Г.Н., Щербакова В.Г. Часть 1. – СПб., 2000. – С. 175-176.
33. Скобликова Т.В. Князева Н.А., Скриплева Е.В. Инновационные технологии в процессе подготовки кадров в педагогическом вузе как средство становления физической культуры личности // Физическая культура и спорт на рубеже тысячелетий: Материалы всероссийской научно-практической конференции / Под ред. Волкова В.Ю., Пономарёва Г.Н., Щербакова В.Г. Часть 1. – СПб., 2000. – С. 182-183.
34. Уголькова И.В., Уткина Т.В., Уткин В.В., Кахидзе А.С. Современные информационные технологии в высшем физкультурном образовании // Физическая культура и спорт на рубеже тысячелетий: Материалы всероссийской научно-практической конференции / Под ред. Волкова В.Ю., Пономарёва Г.Н., Щербакова В.Г. Часть 1. – СПб., 2000. – С. 188-189.
35. Шкретій Ю.М. Стан та напрями удосконалення системи підготовки кадрів для фізичного виховання і спорту // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні. – Київ-Луцьк: Вежа, 1996. – С. 3-16.
36. Завацький В.І., Овчаренко Т.Г., Чеханюк Л.О., Карабанова Н.С. Основні завдання і структура діяльності спеціаліста з фізичної реабілітації // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні. – Київ-Луцьк: Вежа, 1996. – С. 56-59.
37. Зубанова Н.Ю. Формування професійної педагогічної спрямованості особистості майбутнього вчителя фізичної культури: Дис. ... канд. наук з фізичного вихов. і спорту: 24.00.02. – Луцьк, 1998. – 205 с.
38. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. – М.: Высшая школа, 1990. – 119 с.
39. Ложкин Г.В. Личностное время в сознании спортсмена // Наука в Олимпийском спорте. – Киев. – № 1. – 1996. – С. 24-31.
40. Емец А.И. Формирование педагогической направленности личности учителя физической культуры в процессе спортивной специализации: Автореф. канд. пед. наук: 13.00.04. – К., 1985. – 25 с.
41. Гоголев В.Н., Ронзин Д.В. Воспитание у студентов педвузов профессионального идеала как условие становления их педагогической направленности. – М.: Педагогика, 1984. – 26 с.
42. Бородовицина Н.А. Формирование познавательного интереса у студентов институтов физической культуры: Автореф. дис. ... канд. пед. наук / ГЦОЛИФК. – М., 1978. – 16 с.
43. Гречко А.Г. Совершенствование методики профессиональной подготовки студентов на основе формирования адекватной самооценки готовности к будущей деятельности учителя физической культуры: Автореф. дис. ... канд. пед. наук / СибГАФК. – Омск, 1994. – 19 с.
44. Балбенко С.Ю., Корнієнко О.С. Спортивно-масова робота в системі професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні. – Луцьк: Надстир'я, 1994. – С. 83-85.
45. Чичикин В.Т. Теоретические основы формирования профессиональной готовности специалиста в системе физкультурно-педагогического образования: Автореф. Дис. ... докт. пед. наук / СПбАФК, Нижегородский пед. ун-т. – М., 1995. – 34 с.
46. Комков А.Г., Антипов Г.Л., Варлачев Г.К., Гуринович Е.Г. и др. Технологии изучения эффективности и совершенствования организации физического воспитания детей и молодежи на основе комплексной оценки их физического состояния, социальных условий и образа жизни: Отчет о НИР. – СПб.: НИИФК, 1994.
47. Лекарев В.С. Подготовка преподавателей-организаторов физкультурно-оздоровительной работы и туризма к воспитательной работе с подростками по месту жительства: Дис.канд. пед. наук / ГДОИФК им. П.Ф. Лесгафта. – СПб., 1988. – 172 с.
48. Гаевская О.В. Профессионально-педагогическая подготовка будущих учителей физической культуры в процессе преподавания учебной дисциплины "Гимнастика": Автореф. Дис. ... канд. пед. наук / СПбГАФК им. П.Ф. Лесгафта. – СПб., 1997. – 24 с.
49. Медведева Е.Н. Профессиональная подготовка студентов ИФК на занятиях по спортивно-педагогическому совершенствованию (на примере специализации "художественная гимнастика"): Автореф. Дис. ... канд. пед. наук / СПбГАФК им. П.Ф. Лесгафта. – СПб., 1995. – 22 с.
50. Носов И.А. "Модель" учителя физической культуры. – Новосибирск, 1998. – 28 с.
51. Дубасенюк О.А. Концептуальні положення теорії професійної виховної діяльності педагога // Педагогіка і психологія. – 1999. – № 4. – С. 91-95.
52. Батракова Л.Н. Роль самовоспитания в формировании личности студента // Физическая культура и спорт на рубеже тысячелетий / материалы всероссийской научно-практической конференции / Под ред. Волкова В.Ю., Пономарёва Г.Н., Щербакова В.Г. Часть 2. – СПб., 2000. – С. 19-20.
53. Шестопалюк А. В., Лапшина И. Н. Гражданское воспитание подрастающего поколения в комплексе «средняя общеобразовательная школа – высшая школа» Civic upbringing of the youth in the complex "Secondary school – higher school" // Образование через всю жизнь: непрерывное образование для устойчивого развития: Труды

международного співробітництва в області неперервного освіти для стійкого розвитку. Т. 5-й / Под науч. ред. Н.А. Лобанова, В.Н. Скворцова. – СПб: Alter Ego, 2007. – С. 203-207.

54. Лігоцький А. Рівнозначна система підготовки фахівців. // Рідна школа. – 1997. – № 9. – С. 71-73

55. Зязюн І.А. Інтелектуально творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: Монографія / За ред. І.А. Зязюна. – Київ: "Віпол", 2000. – С. 11-49.

56. Долгова В.И. Изучение направленности личности как путь обеспечения её профессиональной подготовки. Социальный педагог: подготовка и деятельность. – Челябинск, 1994. – 100 с.

57. Ваганова К.В. Педагогическое руководство самовоспитанием профессионально-педагогической направленности личности студентов ИФК: Автореф. Дис. ... канд пед. наук: 13.00.04. – СПб, 1996. – 24 с.

58. Максимова В.И. Формирование профессионально-педагогических умений при подготовке и повышении квалификации учителя. – СПб., 1994. – 85 с.

59. Цьось А.В., Довганюк В.М., Ковальчук Н.М. Планування навчальної роботи з фізичної культури в школах 1-3 ступенів: Навч. посібник. – Луцьк: Надстир'я. – 1998. – 364 с.

60. Овчаренко Т.Г. Самостійна робота як складова частина професійно-педагогічної підготовки вчителя // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні. – Київ-Луцьк: Вежа, 1996. – С. 82-86.

61. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С., Карнаухов Г.З., Коленков А.В. Комплексно-конструктивная технология обучения в системе физкультурно-педагогического образования // Физическая культура и спорт на рубеже тысячелетий / материалы всероссийской научно-практической конференции / Под ред. Волкова В.Ю., Пономарёва Г.Н., Щербакова В.Г. Часть 1. – СПб., 2000. – С. 192-193.

62. Агеев В.У. Актуальные проблемы психолого-педагогической подготовки студентов. – Ярославль: ЯГУ, 1990. – 106 с.

63. Волков В.Ю., Волкова Л.М. Компьютерный дистанционный курс по дисциплине "Физическая культура" // Физическая культура и спорт на рубеже тысячелетий / материалы всероссийской научно-практической конференции / Под ред. Волкова В.Ю., Пономарёва Г.Н., Щербакова В.Г. Часть 2. – СПб., 2000. – С. 34-35.

64. Беляева А.П. Интегративно-модульная педагогическая система профессионального образования. – Санкт-Петербург, 1997. – 226 с.

65. Федик О.В. Формування здібностей до тренерської діяльності у майбутніх учителів фізичної культури: Дис. канд. психол. наук: 19.00.07. – Івано-Франківськ, 2003. – 188 с.

66. Станиславская И.Г. Проявление способностей к тренерской деятельности: Автореф. дис. ...канд. психол. наук. – СПб, 1993. – 23 с

Reference

1. Maksymchuk, B. A. (2008f). The problems of modernizing the infrastructure of mass physical education for primary school pupils. *Modern Information Technologies and Innovative Methods of Specialist Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 17, 129–132.

2. Maksymchuk, B. A. (2008b). Individual physical exercises. *Relevant Problems of Physical Education and Methodologies of Sport Training*, 51–58.

3. Maksymchuk, B. A. (2007d). Training future primary school teachers from general education institutions to organize mass participation sports events for primary school pupils. *Scientific Notes of Ternopil National Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 3, 30–35.

4. Maksymchuk, B. A. (2007c). The process of training future primary school teachers to organize mass participation sports events as a pedagogical problem. *Pedagogy, Psychology and Medical and Biological Problems of Physical Education and Sport*, 6, 95–98.

5. Maksymchuk, B. A. (2007b). The characteristics of future primary school teachers' methodical training to organize mass participation sports events. *Relevant Problems of Physical Education and Methods of Sport Training*, 50–53.

6. Maksymchuk, B. A. (2006c). Planning mass participation sports events by future primary school teachers. *Physical Education, Sport and Health of the Nation*, 7, 345–349.

7. Maksymchuk, B. A. (2006f). The structure of primary school teachers' pedagogical activity in physical education. *Journal of Berdiansk State Pedagogical University (Pedagogical Sciences)*, 1, 129–134.

8. Maksymchuk, B. A. (2006e). The essence of future primary school teachers' readiness for professional activity in physical education. *New Learning Technologies*, 45, 52–59.

9. Maksymchuk, B. A., & Chernysh, M. S. (2006). Methodical characteristics of training future primary school teachers to organize mass participation sports events in the process of physical education. *Relevant Problems of Physical Education and Methods of Sport Training*, 56–59.

10. Maksymchuk, B. A. (2006g). Upon the use of innovative physical education technologies by future primary school teachers. *Pedagogy and Psychology of Professional Education*, 5, 70–77.

11. Maksymchuk, B. A. (2006a). A definition-based analysis of key concepts of mass participation sports events. *Problems of Education*, 3, 129–132.

12. Maksymchuk, B. A. (2006b). A didactic model of training future primary school teachers to organize mass participation sports events. *Modern Information Technologies and Innovative Methods of Specialist Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 10, 383–387.

13. Maksymchuk, B. A. (2006d). The efficiency of a didactic model of training future primary school teachers to organize sports events. *Scientific Notes of Vinnytsia State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology*, 18, 56–59.

14. Maksymchuk, B. A. (2005d). The basic knowledge and skills of primary school teachers to organize mass participation sports events. *Psychological and Pedagogical Problems of Rural School: the Collection of Scientific Works of Pavlo Tychna Uman State Pedagogical University*, 11, 42–46.
15. Maksymchuk, B. A. (2005b). Professionally important personality traits of the organizer of mass participation sports events in primary school. *Scientific Journal of Chernivtsi National University. Pedagogy and Psychology*, 268, 110–115.
16. Maksymchuk, B. A. (2005a). Professional and pedagogical activity of primary school teachers on physical education. *Relevant Problems of Physical Education and Methods of Sport Training*, 15–17.
17. Maksymchuk, B. A. (2005c). Sports specialization as a method of training future primary school teachers to organize mass participation sports events. *Scientific Notes of Vinnytsia State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology*, 13, 41–43.
18. Maksymchuk, B. A. (2005e). The characteristics of organization and problems of mass participation sports events in primary school. *Modern Information Technologies and Innovative Methods of Specialist Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 7, 98–102.
19. Maksymchuk, B. A. (2004). Special manifestation of negative mental states at students. //Physical culture, sports and health of the nation, 5, 435-439.
20. Branitskaya T. G., Maksimchuk Would. A., Demchenko I. I., Vicochan L. M., Painter O. I., Zharovska O. P., Semko M. I. Maksymchuk I. A. (2020). Professional factors of preparation of primary school teacher for organization of sports and mass work. *Scientific Journal of M.P. Drahomanov National Pedagogical University*, 15. *Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport)*, 2 (122) 20.203. (20-27).
21. Demchenko I. I., Maksymchuk B. A., Protas O. L., Predyk A. A., Vysochan L. M., Pletenytska L. S. Lytvynenko V. A., Maksymchuk I. A. (2020). Structural variety of pedagogical abilities at primary school teacher. *Scientific Journal of M.P. Drahomanov National Pedagogical University*, 15. *Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport)*, 2 (122) 20. 20. (40-47).
22. Sukhorada G.I. (2003). Sports and mass work in higher military educational institutions (on the example of cadets-communicators). PhD thesis. 167.
23. Kaplinskiy V.V. (2004). Realization of educational potential of the content of pedagogical disciplines. *Scientific notes of Vinnitsa State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology*, 10. Vinnitsa, 131-135.
24. Shakhov V. I. (2007). The reasons of underestimation of pedagogics, as the subject, in training of future teacher and a way of their overcoming. *Materials of the II International scientific and practical conference "Relevant problem of development of the movement "Sport for All": experience, achievement, trends". Ternopil*, 1. 71-76.
25. Balsevich V.K. (2004). Infrastructure of highly effective physical education at comprehensive school: methodology of design and operation. *Physical culture: upbringing, education, training*, 3, 47-49.
26. Efimenko P.B. (2002). Pedagogical conditions for providing various levels of professional training for future specialists of physical culture. PhD thesis. Kharkov, 250.
27. Kuzmina N.V., Rean A.A. (1993). Professionalism of pedagogical activity. Rybinsk, 54.
28. Medvid F.M. (1997). Humanization and humanitarization of physical education and training in the context of the Ukrainian national revival. Lutsk, 105-109.
29. Prokhorov M.V. (1993). Theoretic and methodological bases of forming the managerial competence of specialists on physical culture and sports in conditions of higher physical culture education. PhD thesis. 43.
30. Pfeifer N.E. (1996). Vocational and pedagogical potential of a specialist in physical culture and its formation in conditions of higher pedagogical education. PhD thesis. 39.
31. Shiyan B. M. (1997). Theoretical and methodological basis of physical education teachers' training in pedagogical educational institutions. PhD thesis. 48.
32. Polyakova I.V. (2000). Innovative approach to vocational training of physical culture and sport experts, 1. 175-176.
33. Skoblikova T.V. Knyazeva N.A., Skriplev Y.V. (2000). Innovative technologies in the course of training in pedagogical higher education institution as means of physical culture formation of the personality, 1. 182-183.
34. Ugolokova I.V., Utkina T.V., Utkin V.V., Kakhidze A. S. (2000). Modern information technologies in the higher sports education, 1. 188-189.
35. Shkrebtii Y.M. (1996). State and directions of improvement of the system of training of personnel for physical education and sports. Concept of training of specialists of physical culture in Ukraine. Kiev-Lutsk, 3-16.
36. Zavatskiy V.I., Ovcharenko T.G., Chekhanyuk L.O., Carabanova N.S. (1996). Basic tasks and activity structure of a specialist in physical rehabilitation. Concept of training of specialists of physical culture in Ukraine. Kiev-Lutsk, 56-59.
37. Zubanova N.Y. (1998). Formation of professional pedagogical orientation of the personality of a future teacher of physical culture. PhD thesis. Lusk, 205.
38. Kuzmina N.V. (1990). Professionalism of a teacher and a master of industrial training. Moscow. 119.
39. Lozhkin G.V. (1996). Personal time in knowledge of an athlete. *Science in Olympic sports*. Kiev, 1. 24-31.
40. Emets A.I. (1985). Formation of pedagogical orientation of the personality of physical culture teacher in the process of sports specialization. PhD thesis. 25.
41. Gogolev V. N., Ronzin D.V. (1984). Education of students of pedagogical higher educational institutions of professional ideal as a condition of formation of their pedagogical orientation. 26.
42. Borodovitsina N.A. (1978). Forming the cognitive interest in students of institutes of physical culture. PhD thesis. 16.
43. Grechko A.G. (1994). Improvement of the methodology of professional training at students on the basis of formation of adequate self-assessment of preparedness for future activity of physical culture teacher. PhD thesis. Omsk, 19.

44. Balbenko S. Y., Kornienko O.S. (1994). Sports and mass work in the system of professional training of a future teacher of physical culture. Concept of training of specialists of physical culture and sports in Ukraine. Lusk, 83-85.
45. Chichikin V.T. (1995). Theoretical foundations of forming the professional readiness of a specialist in the system of physical education and pedagogical education. PhD thesis. Nizhnyi Novgorod, 34.
46. Komkov A.G., Antipov G.L., Varlachev G.K., Gurinovich Y.G., et al. (1994). Technologies for studying the effectiveness and improving the organization of physical education at children and young people on the basis of a comprehensive assessment of their physical condition, social conditions and way of life. Report of RW.
47. Liekarev V.S. (1988). Preparation of teachers-organizers of sports and health-improving work and tourism for educational work with children in their place of residence. PhD thesis. 172.
48. Gaievskaya O.V. (1997). Vocational and pedagogical training of future teachers of physical culture in the process of teaching the educational discipline Gymnastics. PhD thesis. 24.
49. Medvedeva Y.N. (1995). Professional training of students of IPhC at classes on sports and pedagogical improvement (on the example of specialization "artistic gymnastics"). PhD thesis. 22.
50. Nosov I.A. (1998). "Model" of physical culture teacher. Novosibirsk, 28.
51. Dubasenyuk O.A. (1999). Conceptual provisions of the theory of professional educational activity of the teacher. Pedagogy and psychology, 4. 91-95.
52. Batrakova L.N. (2000). Role of self-perception in formation of student personality. Physical culture and sports at the turn of millennium, 2. 19-20.
53. Shestopalyuk A.V., Lapshina I. N. (2007). Civic education of the younger generation in the complex "secondary general education school - higher education of the youth in the complex" secondary school - higher school". Education through Life: Continuous education for sustainable development: Works of international cooperation in the field of continuing education for sustainable development, 5. 203-207.
54. Lihotskyi A. (1997). Diverse system of training. Native school, 9. 71-73.
55. Zyazyun I.A. (2000). Intellectual creative development of personality in conditions of continuous education. Continuous professional education: problems, search, prospects: Monography. Kiev. 11-49.
56. Dolgova V.I. (1994). Study of personality orientation as a way of ensuring its professional training. Social teacher: preparation and activity. Chelyabinsk, 100.
57. Vaganova K.V. (1996). Pedagogical management of self-examination of vocational and pedagogical orientation of the personality of students of IPhC. PhD thesis. 24.
58. Maksimova V.I. (1994). Forming the vocational and pedagogical skills during teacher training and advanced training. 85.
59. Tsios A.V., Dovhanyuk V.M., Kovalchuk N.M. (1998). Planning of educational work on physical culture in schools of the 1st -3rd degrees. Education manual. Lusk. 364.
60. Ovcharenko T.G. (1996). Independent work as an integral part of teacher training. Concept of training of specialists of physical culture and sports in Ukraine. Kiev-Lutsk. 82-86.
61. Kholodov Zh.K., Kuznetsov V.S., Karnaukhov G.Z., Kolenkov A.V. (2000). Complex and constructive technology of training in the system of sports pedagogical education, 1. 192-193.
62. Ageievets V.U. (1990). Relevant problems of psycho-pedagogical training of students. Yaroslavl, 106.
63. Volkov V.Yu., Volkova L.M. (2000). The computer remote course on discipline "Physical culture", 2. 34-35.
64. Belyayeva A.P. (1997). Integrative and modular pedagogical system of vocational education. Petersburg. 226.
65. Fedyk O.V. (2003). Formation of abilities to coach's activity at future teachers of physical culture. PhD thesis. Ivano-Frankivsk, 188.
66. Stanislavskaya I.G. (1993). Projection of abilities to coach's activity. PhD thesis. 23.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.8(128).24
УДК 37.015.3:005.32]-057.875:796

Малахова Ж. В.,
канд. наук з ф. в. і с., доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання
Донецький національний медичний університет, (м. Краматорськ)
Бєлкова Т. О.,
канд. пед. наук, доцент
кафедри фізичного виховання
Донецький національний медичний університет, (м. Кропивницький)

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ЗДОРОВ'Я ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті висвітлено рівень зацікавленості та мотивації студентів з різним рівнем здоров'я під час занять з фізичного виховання. Досліджено вплив різних факторів на ставлення молоді до фізично активного, здорового способу життя. Вивчення мотивів, що посилюють бажання підростаючого покоління до регулярних занять фізичною культурою та спортом, є однією з важливих педагогічних проблем фізичного виховання, оскільки мотиви мають вирішальне значення в поведінці та стимулюванні активної діяльності. Через низьку мотивацію до занять фізичною культурою серед сучасної студентської молоді існує потреба знайти шляхи підвищення цієї мотивації та висвітлити досвід її впровадження в освітній процес медичного університету, що визначає актуальність нашого дослідження. Залучення